

IN.EM.Y. - ΕΣΕΕ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΣΣΕ

Εξελίξεις στην Οικονομία & στο Εμπόριο

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
INEMY – ΕΣΣΕ**

ΔΕΛΤΙΟ 5 | ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2017

“Οι απόψεις στο παρόν Δελτίο είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα της ΕΣΣΕ. Η ΕΣΣΕ δε φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια και πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει το Δελτίο”.

Τζίρος και απασχόληση οριακά αλλά σταθερά υψηλότερα στο Εμπόριο

Σύμφωνα με το μηνιαίο δελτίο του ΙΝΕΜΥ, οι κυριότερες οικονομικές εξελίξεις για το μήνα Σεπτέμβριο του 2017, τόσο στον κλάδο του Εμπορίου όσο και στην ελληνική οικονομία εν γένει, συνοψίζονται ως εξής:

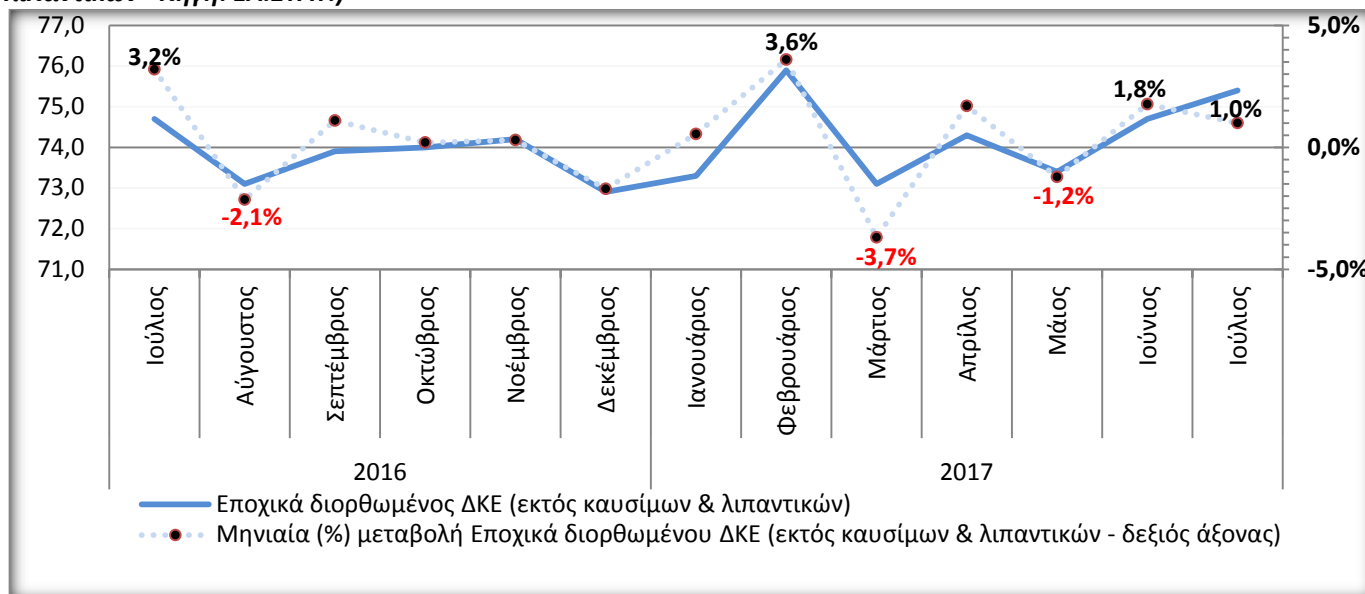
- Αύξηση του τζίρου στο Λιανικό Εμπόριο, τόσο σε μηνιαία όσο και σε ετήσια βάση.
- Καταγραφή αρνητικού ισοζυγίου ροών μισθωτής απασχόλησης (Εργάνη) στον ιδιωτικό τομέα.
- Αύξηση του ελλείμματος ισοζυγίου αγαθών, τόσο σε μηνιαία όσο και σε ετήσια βάση.
- Μηνιαία αύξηση/ετήσια μείωση της αξίας των ακόλυπτων επιταγών και των απλήρωτων συναλλαγματικών.
- Περαιτέρω αποκλιμάκωση του ποσοστού ανεργίας τόσο σε μηνιαία όσο και σε ετήσια βάση.
- Μηνιαία υποχώρηση/ετήσια ενίσχυση του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή/επίπεδο τιμών.

Μεικτές τάσεις προκύπτουν από την εξέλιξη βασικών δεικτών της ελληνικής οικονομίας για το μήνα Σεπτέμβριο του 2017. Ειδικότερα, για δεύτερο συνεχόμενο μήνα καταγράφεται μηνιαία και ετήσια βελτίωση τόσο του κύκλου εργασιών όσο και του όγκου των πωλήσεων στο Λιανικό Εμπόριο. Εντούτοις, η συνεχιζόμενη από την αρχή του έτους αποκλιμάκωση του ποσοστού ανεργίας δε συνδυάστηκε, όπως αναμένονταν, με βελτίωση της μισθωτής απασχόλησης, καθώς εν μέσω καλοκαιριού (Αύγουστος 2017) οι αποχωρήσεις στον ιδιωτικό τομέα υπερίσχυαν των νέων προσλήψεων. Αντίθετα, θετική εξέλιξη συνιστά η για τέταρτο συναπτό μήνα αύξηση των καταθέσεων, η οποία αντανακλά την ενίσχυση της εμπιστοσύνης μετά και την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης αλλά και τις θετικές επιπτώσεις από την αυξημένη τουριστική κίνηση. Στον αντίποδα και παρά την αύξηση των εξαγωγών σε ετήσια βάση στη διάρκεια του πρώτου επταμήνου του έτους, η ανοδική τάση των εισαγωγών, εξαιτίας της σταδιακής χαλάρωσης των Capital Controls, επιδείνωσε το ισοζύγιο αγαθών. Ως προς την τελευταία παράμετρο, ανασταλτικό ρόλο διαδραματίζει και η ανατίμηση του ευρώ, ιδίως έναντι του δολαρίου, καθιστώντας τα ελληνικά εξαγωγικά προϊόντα σε αγορές εκτός Ευρωζώνης ακριβότερα και ως εκ τούτου λιγότερο ανταγωνιστικά.

Πίνακας 1: Συνοπτική απεικόνιση των βασικότερων μεγεθών της ελληνικής Οικονομίας και του Εμπορίου (μηνιαία δημοσίευση στοιχείων)

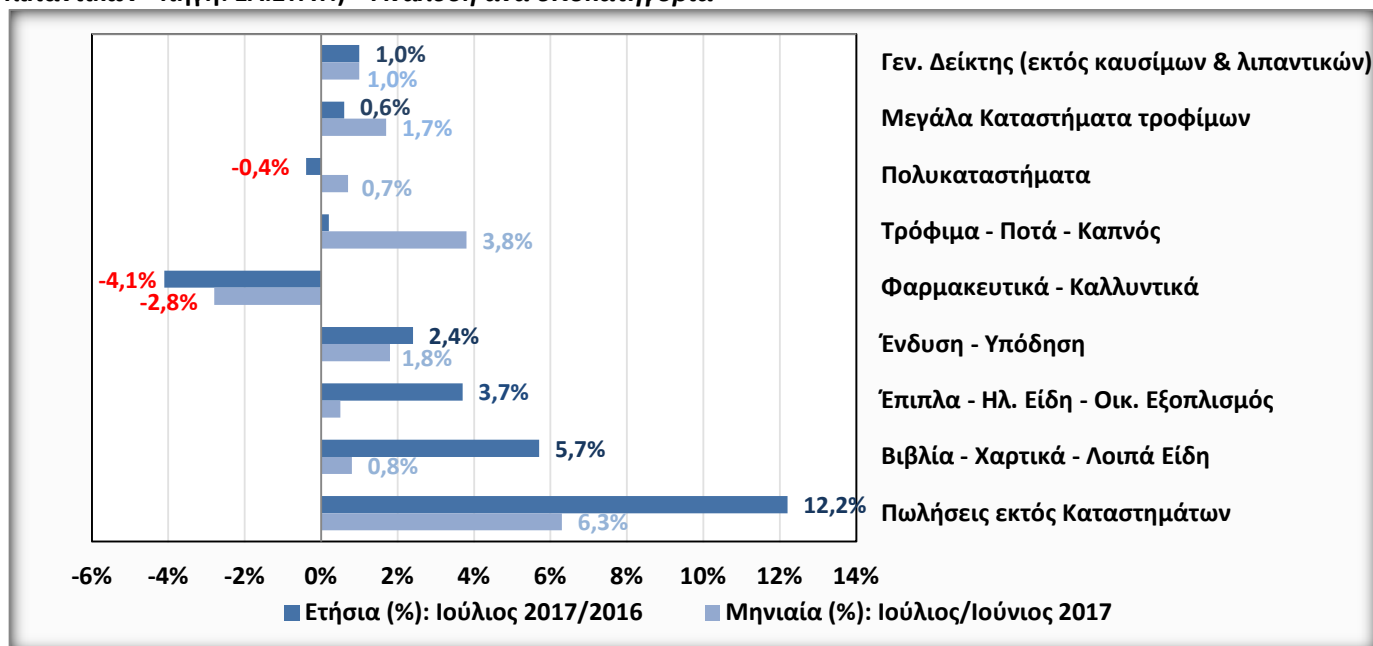
	Περίοδος αναφοράς δημοσιευμένων στοιχείων	Μηνιαία μεταβολή	Ετήσια μεταβολή
1. Εναρμονισμένος ΔτΚ (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Αύγουστος 2017	- 0,3%	0,6%
2α. Αριθμός Απασχολουμένων (Μηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Ιούνιος 2017	+ 16.800 άτομα	+ 87.100 άτομα
2β. Αριθμός Ανέργων (Μηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)		- 13.900 άτομα	- 116.000 άτομα
3α. Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο (Εποχικά διορθωμένος, εκτός καυσίμων - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Ιούλιος 2017	1,0%	1,0%
3β. Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο (Εποχικά διορθωμένος, εκτός καυσίμων - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)		1,2%	1,9%
4. Έλλειμμα Ισοζυγίου Αγαθών (ΤτΕ)	Ιούλιος 2017	5,5%	18,1%
α. Εξαγωγές αγαθών		1,6%	8,0%
β. Εισαγωγές αγαθών		3,1%	11,7%
5α. Αξία ακόλυπτων επιταγών (Τειρεσίας - (%) μεταβολές ποσών)	Αύγουστος 2017	49,2%	- 91,3%
5β. Αξία απλήρωτων συναλλαγματικών (Τειρεσίας - (%) μεταβολές ποσών)		14,9%	- 24,0%
6. Καταθέσεις/ρέπος Ιδιωτικού τομέα (Ττε)	Αύγουστος 2017	+ 1,45 δις €	- 0,79 δις €
α. Μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων		+ 0,67 δις €	+ 2,49 δις €

Διάγραμμα 1: ΔΚΕ στο Λιανικό Εμπόριο – Ιούλιος 2017 (Εποχικά διορθωμένους, εκτός καυσίμων & λιπαντικών - πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

- Σε ανοδική τροχιά για δεύτερο συνεχόμενο μήνα κινείται ο εποχικά διορθωμένος ΔΚΕ στο Λιανικό Εμπόριο χωρίς τα καύσιμα τον Ιούλιο του 2017. Τόσο σε μηνιαία (Ιούλιος/Ιούνιος 2017) όσο και σε ετήσια (Ιούλιος 2017/2016) βάση η θετική μεταβολή προσεγγίζει το 1,0%, αντανakλώντας τη βελτίωση της ιδιωτικής καταναλωτικής δαπάνης, η οποία καταγράφεται από τις αρχές του καλοκαιριού. Η σύγκριση του επταμήνου 2017/2016 καταδεικνύει μία μεσοσταθμική αύξηση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων της τάξεως περίπου του 2%, επαληθεύοντας τα σημάδια ανάκαμψης που είχαν αρχίσει να διαφαίνονται ήδη από το Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους.
- Η ετήσια βελτίωση τόσο των αφίξεων όσο και των εισπράξεων στον κλάδο του Τουρισμού (Ιούλιος 2017/2016) σε συνδυασμό με τον πρώτο μήνα εφαρμογής των γενικών θερινών εκπτώσεων, συνιστούν τους κυριότερους παράγοντες τόνωσης των πωλήσεων. Με ακόμη μεγαλύτερη ένταση αυξήθηκε ο εποχικά διορθωμένος Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο χωρίς τα καύσιμα (+1,2% σε μηνιαία και +1,9% σε ετήσια βάση), εξέλιξη με σημαντικά οφέλη για το καταναλωτικό κοινό.

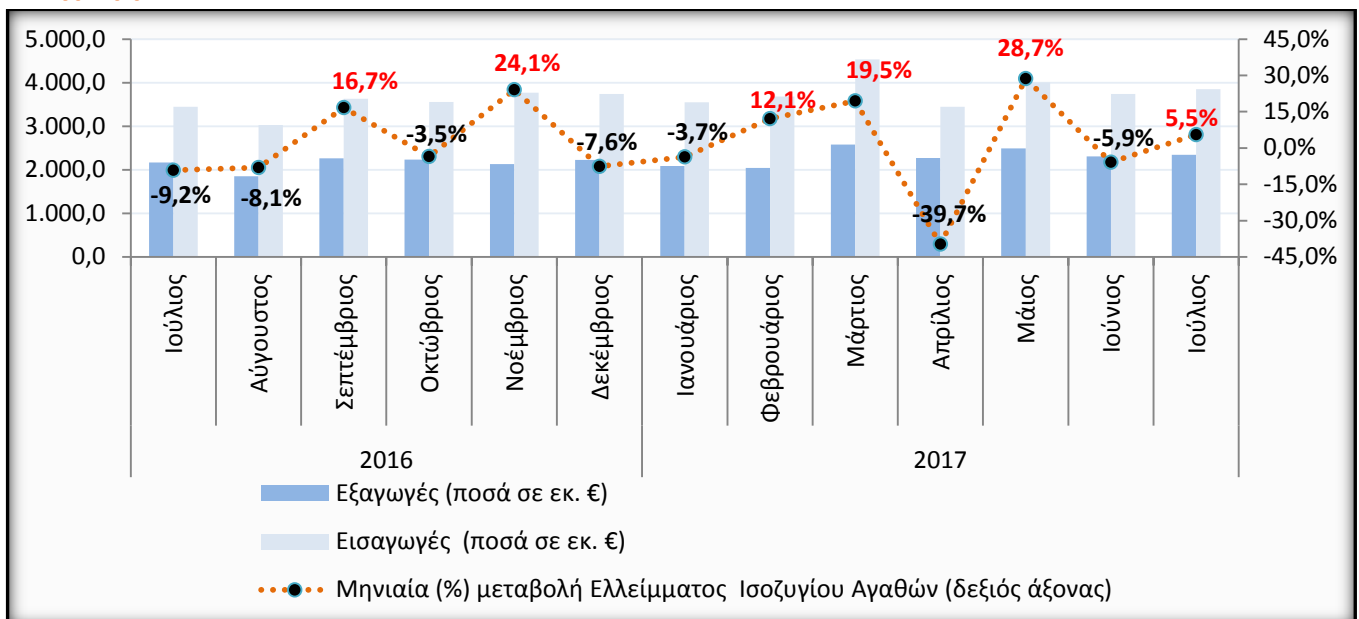
Διάγραμμα 2: ΔΚΕ στο Λιανικό Εμπόριο – Ιούλιος 2017 (εποχικά διορθωμένους, εκτός καυσίμων & λιπαντικών - πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.) – Ανάλυση ανά υποκατηγορία

Υποσημείωση Διαγραμμάτων 1-2: Τα δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. που απεικονίζονται στα παραπάνω διαγράμματα αφορούν επιχειρήσεις Λιανικού εμπορίου με ετήσιο κύκλο εργασιών - εξαιρουμένου του ΦΠΑ - άνω των 200.000 €.

- Η υποκατηγορία των «Πωλήσεων εκτός Καταστημάτων» καταγράφει τη μεγαλύτερη αύξηση τζίρου τόσο σε μηνιαία όσο και σε ετήσια βάση (Ιούλιος/Ιούνιος 2017: +6,3% & Ιούλιος 2017/2016: +12,2%), απόρροια της συνεχώς διευρυνόμενης αποδοχής εκ μέρους του καταναλωτικού κοινού των πωλήσεων μέσω διαδικτύου. Σε επίσης ισχυρή θετική τροχιά κινείται η ετήσια μεταβολή του κύκλου εργασιών για τις υποκατηγορίες «Βιβλία – Χαρτικά – Λοιπά Είδη: +5,7%», των «Επίπλων – Ηλ. Ειδών – Οικ. Εξοπλισμού: +3,7%», όπως επίσης και της «Ένδυσης – Υπόδησης: +2,4».
- Ο καταγεγραμμένος ΔΚΕ της υποκατηγορίας «Έπιπλα – Ηλ. Είδη – Οικ. Εξοπλισμός» αποτελεί την καλύτερη επίδοση της τελευταίας τριετίας για το μήνα Ιούλιο, μία ιδιαίτερα θετική εξέλιξη αν ληφθεί υπόψη πως συνολικά ο εν λόγω υποκλάδος έχει υποστεί στη διάρκεια της κρίσης τις μεγαλύτερες απώλειες (απώλεια τζίρου: -54,1% την περίοδο 2009-2016). Στον αντίποδα, απρόσμενη μηνιαία και ετήσια μείωση παρατηρείται στις πωλήσεις της υποκατηγορίας των «Φαρμακευτικών – Καλλυντικών» (-2,8% και -4,1% αντίστοιχα), ενώ η μηνιαία τόνωση του τζίρου των επιχειρήσεων «Ένδυσης & Υπόδησης» αποδίδεται κατά κύριο λόγο στις γενικές θερινές εκπτώσεις.

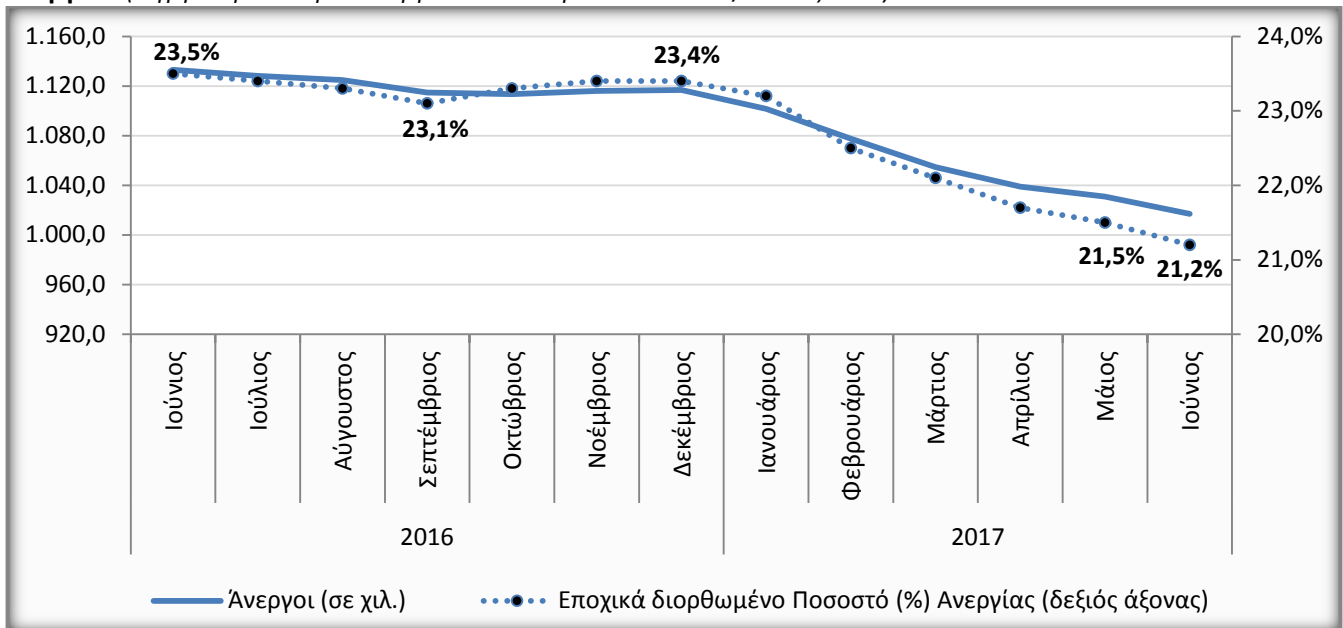
Διάγραμμα 3: Εξέλιξη Εισαγωγών, Εξαγωγών και Ελλείμματος Ισοζυγίου Αγαθών (Ιούλιος 2017 – Πηγή ΤτΕ).

Υποσημείωση Διαγράμματος 3: Η βελτίωση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών απεικονίζεται με αρνητικές μεταβολές στη διαγραμματική παρουσίαση (μαύρη απόχρωση) και η επιδείνωση με αντίστοιχες θετικές (κόκκινη απόχρωση).

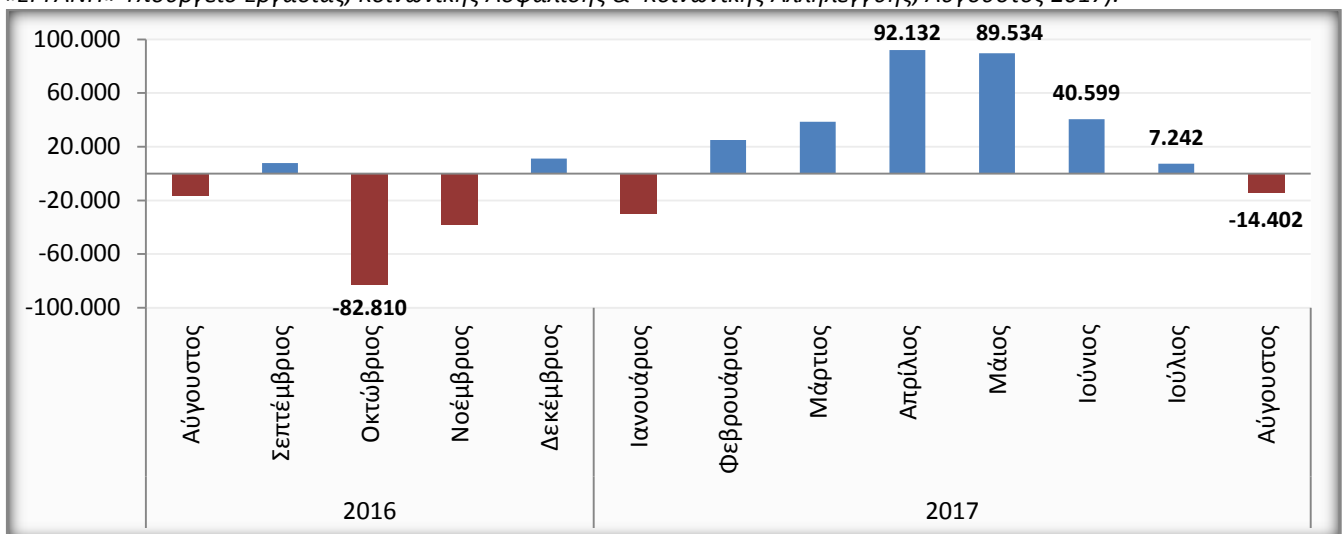
- Ανοδικά κατά 5,5% (79 εκ. €) κινήθηκε σε μηνιαία βάση το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών τον Ιούλιο του 2017, απόρροια της μεγαλύτερης ποσοστιαίας αύξησης των εισαγωγών έναντι των εξαγωγών (3,1% έναντι 1,6%). Ακόμη όμως και σε όρους ετήσιας σύγκρισης προκύπτει διόγκωση του ελλειμματικού εμπορικού ισοζυγίου της τάξεως του 18,1% (231,7 εκ. €), υπογραμμίζοντας την αδυναμία του εξωτερικού τομέα της οικονομίας να καταστεί σημείο αναφοράς της ελληνικής οικονομίας και να συμβάλει αποφασιστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της.
- Από τη σύγκριση του επταμήνου του 2017/2016, προκύπτει διεύρυνση του ελλείμματος κατά 11,9% (1,13 δις €), εξαιτίας της υπερίσχυσης, σε απόλυτα ποσά, των εισαγωγών έναντι των εξαγωγών. Η παρατηρούμενη ανάκαμψη της εισαγωγικής δραστηριότητας, μετά τη σταδιακή χαλάρωση των Capital Controls, προέρχεται κυρίως από την ενίσχυση της ιδιωτικής κατανάλωσης, συνιστώντας αδιαμφισβήτητα σημάδι ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας. Το επόμενο όμως βήμα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων, συνοψίζεται στην υποκατάσταση μέρους των εισαγωγών από την εγχώρια παραγωγή. Όσον αφορά στον εξαγωγικό τομέα της οικονομίας, προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί σε προϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας, με τις τρέχουσες όμως διεθνείς οικονομικές εξελίξεις (π.χ. ανατίμηση ευρώ) να επιδρούν ανασταλτικά.

Διάγραμμα 4: Μηνιαία εξέλιξη του εποχικά διορθωμένου ποσοστού Ανεργίας & του αριθμού των Ανέργων (Πηγή: Μηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού: ΕΛ.ΣΤΑΤ./Ιούνιος 2017).

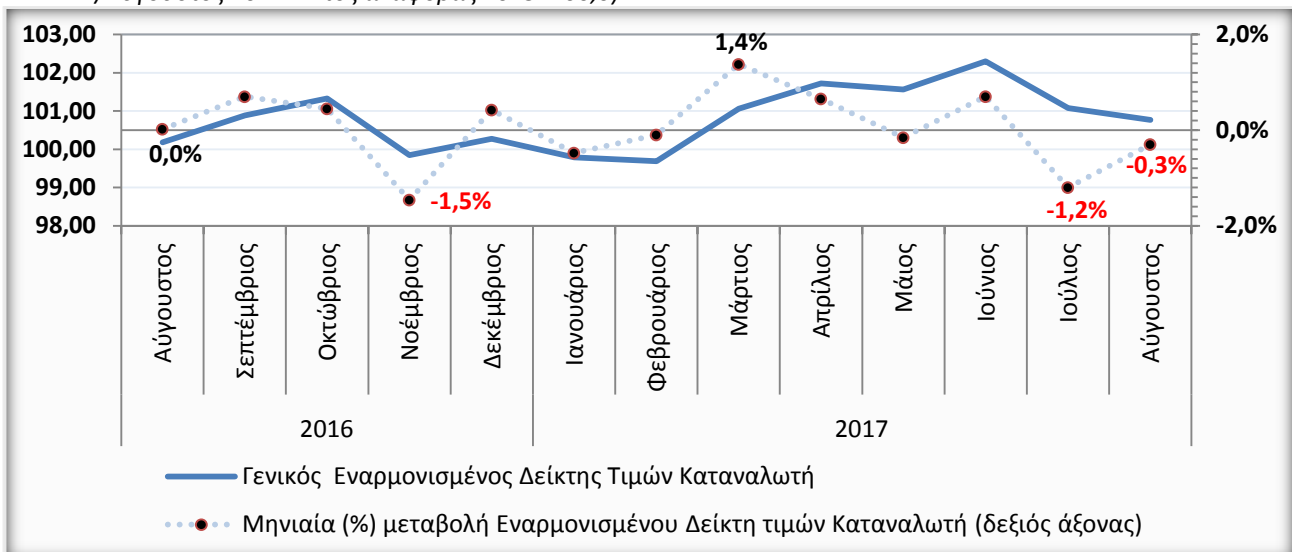
- Υποχώρηση για έκτο συναπτό μήνα σημείωσε το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας τον Ιούνιο του 2017, με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί στο 21,2%, από 21,5% το Μάιο του τρέχοντος έτους και 23,5% τον Ιούνιο του 2016. Η σημαντική ετήσια μείωση του δείκτη, η οποία αποδίδεται εν πολλοίς στην υψηλή τουριστική κίνηση, αποτυπώνεται τόσο στην αύξηση των απασχολούμενων (Ιούνιος 2017/2016: +87.100 άτομα) όσο και στη συρρίκνωση των ανέργων (Ιούνιος 2017/2016: -116.000 άτομα).
- Ωστόσο, η διαρκώς μειούμενη πορεία του ποσοστού ανεργίας που παρατηρείται από την αρχή του έτους, δε συνεπάγεται την επίλυση διαρθρωτικών προβλημάτων που χαρακτηρίζουν την αγορά εργασίας. Ειδικότερα, τα προσφάτως δημοσιευθέντα στοιχεία για το Β΄ Τρίμηνο του 2017, καταδεικνύουν μεν την αξιοπρόσεκτη αποκλιμάκωση της ανεργίας, με ταυτόχρονη όμως διεύρυνση της μερικής και εκ περιτροπής εργασίας (ελαστικές μορφές απασχόλησης). Περαιτέρω, προβληματισμό προκαλεί η συνεχής διόγκωση της μακροχρόνιας ανεργίας, όσων δηλαδή αναζητούν εργασία για διάστημα τουλάχιστον ενός έτους, καθώς αποτελούν το 74% επί του συνόλου των ανέργων.

Διάγραμμα 5: Ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα (σε άτομα, πηγή: Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αύγουστος 2017).

- Η θετική εικόνα του ισοζυγίου νέων προσλήψεων – αποχωρήσεων των ρών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών, διεκόπη τον Αύγουστο του 2017. Ειδικότερα, η επικράτηση των αποχωρήσεων έναντι των νέων προσλήψεων κατά 14.402 θέσεις τον τελευταίο μήνα του καλοκαιριού, προήλθε κατά κύριο λόγο από το χώρο της Εστίασης & των Καταλυμάτων, κλάδοι η συμμετοχή των οποίων στη διαμόρφωση του θετικού ισοζυγίου των προηγούμενων μηνών υπήρξε καθοριστικής σημασίας. Ταυτόχρονα, η αδιαμφισβήτητη συνεισφορά του Εμπορίου στην τόνωση της απασχόλησης και δη της μισθωτής, επιβεβαιώνεται για μία ακόμη φορά, καθώς ο υποκλάδος του Χονδρικού Εμπορίου συγκαταλέγεται μεταξύ εκείνων με τα 5 υψηλότερα θετικά ισοζύγια προσλήψεων – αποχωρήσεων του Αυγούστου 2017 (+ 3.079 άτομα - έλλειψη διαθέσιμων στοιχείων για το Λιανικό Εμπόριο τον Αύγουστο του 2017).
- Η απρόσμενη αρνητική εξέλιξη του ισοζυγίου νέων προσλήψεων – αποχωρήσεων λαμβάνει χώρα σε μία περίοδο όπου, με βάση και την εξέλιξη βασικών μακροοικονομικών μεγεθών, διαφαίνονται τάσεις ανάκαμψης της οικονομίας. Παράλληλα, η επικράτηση των ευέλικτων μορφών εργασίας έναντι των αντίστοιχων πλήρους, τόσο στον προς εξέταση μήνα (54,5% έναντι 45,5%: Αύγουστος 2017) όσο και στο οκτάμηνο (52,4% έναντι 47,6%), πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη στο σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων ενίσχυσης της απασχόλησης. Η επίσπευση νομοθετικών πρωτοβουλιών τόνωσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων (περαιτέρω απελευθέρωση/οριστική κατάργηση των Capital Controls, παροχή κινήτρων ενίσχυσης της μισθωτής απασχόλησης μέσω επιδότησης των ασφαλιστικών εισφορών κ.α.) θα συνδράμει καθοριστικά στον περιορισμό τόσο της μερικής και εκ περιτροπής εργασίας όσο και των αδήλωτων μορφών αυτής.

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του Γενικού Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ./Αύγουστος 2017 – Έτος αναφοράς 2015=100,0).

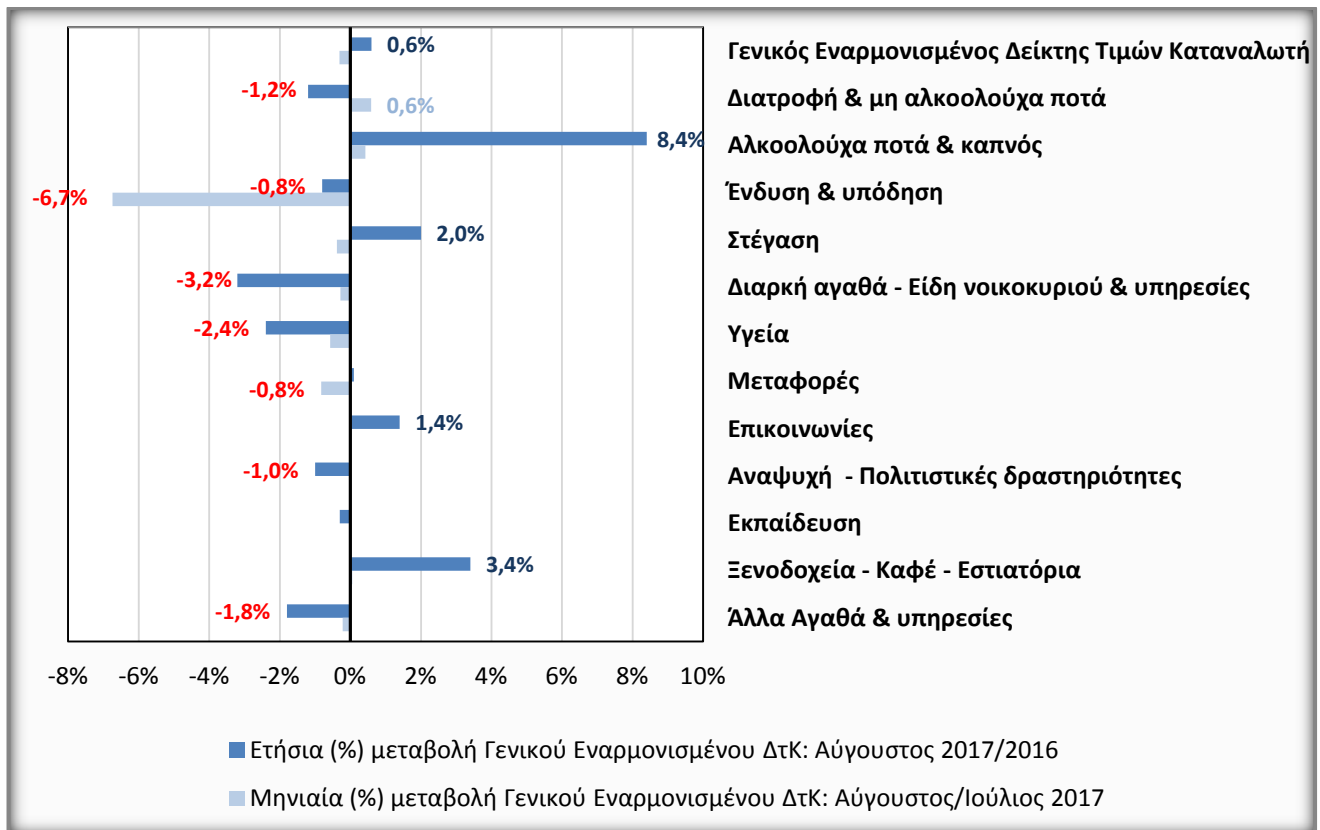

Υποσημείωση Διαγράμματος 6: Η επιλογή του Εναρμονισμένου ΔTK έναντι του εθνικού ΔTK, αποσκοπεί στη μεγαλύτερη συγκρισιμότητα των στοιχείων για τον πληθωρισμό των Κρατών – Μελών της Ε.Ε. και στην επίτευξη του κριτηρίου σύγκλισης της σταθερότητας των τιμών.

- Μικρή μηνιαία υποχώρηση κατά 0,3% (Αύγουστος/Ιούλιος 2017) σημείωσε ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή του Αυγούστου 2017, ενώ η ετήσια μεταβολή του, αν και θετική (0,6%), κατέγραψε τη χαμηλότερη επίδοση στη διάρκεια του τρέχοντος έτους, καθιστώντας αναγκαία τη συμμετοχή της Ελλάδας στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο ο μέσος όρος της μεταβολής του επιπέδου των τιμών στο σύνολο των Κρατών – Μελών της Ευρωζώνης τον τελευταίο μήνα του καλοκαιριού κινήθηκε σε αρκετά υψηλότερα, από τα ελληνικά, επίπεδα (1,5%).
- Η προαναφερθείσα μικρή μηνιαία μείωση του δείκτη (-0,3%), οφείλεται κατά κύριο λόγο στην περίοδο των γενικών θερινών εκπτώσεων και στην τάση διαμόρφωσης ακόμη χαμηλότερων τελικών τιμών στη διάρκεια του μηνός Αυγούστου 2017 έναντι του Ιουλίου. Επιπλέον, διαφαίνεται εκτόνωση της επίδρασης της αυξημένης έμμεσης φορολογίας που είχε επιβληθεί στη διάρκεια του α' πενταμήνου του 2016, με

συνέπεια την επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης του επιπέδου των τιμών από τις αρχές του καλοκαιριού του τρέχοντος έτους (0,6%).

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του Γενικού Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. /Αύγουστος 2017 – Έτος αναφοράς 2015 = 100,0) - Ανάλυση ανά υποκατηγορία.

- Για πέμπτο συναπτό μήνα το επίπεδο τιμών της υποκατηγορίας «Αλκοολούχων ποτών & καπνού» σημείωσε τη μεγαλύτερη ετήσια αύξηση (8,4%), ακολουθούμενη από την αντίστοιχη των «Ξενοδοχείων – Καφέ – Εστιατορίων (3,4%)», απότοκο της διογκωμένης έμμεσης φορολογίας. Αντιθέτως και σε μηνιαία σύγκριση, η ευρεία εφαρμογή χαμηλών τιμών, στο πλαίσιο των γενικών θερινών εκπτώσεων που υιοθέτησαν οι επιχειρήσεις «Ένδυσης & Υπόδησης», είχε ως αποτέλεσμα την υποχώρηση των τιμών των εμπορεύσιμων προϊόντων τους κατά 6,7%, σε σχέση με τον Ιούλιο του ίδιου έτους.